

Svaz chovatelů prasat, z.s.

Českomoravská společnost
chovatelů, a.s.

2020

Ročenka

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou ročenku, kterou vydává Svaz chovatelů prasat ve spolupráci s ČMSCH Hradištko. Již v minulých letech byla vydávána pouze v elektronické verzi a v tomto způsobu pokračujeme i nyní.

Tak, jak jste z předchozích vydání zvyklí, je Ročenka rozdělena do dvou částí. První vypovídá o stavu a vývoji chovu prasat u nás v průběhu roku 2020. Tato část je vytvořena na základě dat shromažďovaných nezávislými institucemi (ČSÚ, SZIF, Celní správa).

Druhá část je spojena s tím, že Svaz je pověřen vedením plemenné knihy. V této části můžete najít informace o národním šlechtitelském programu CzePig. Jsou zde výsledky kontroly užitkovosti čistokrevných zvířat, vývoj jednotlivých znaků a mnoho dalších informací.

Věřím, že Vám Ročenka přinese veškeré informace, které pro svoji práci potřebujete.

Shel

Jan Stibal
Ředitel SCHP

Obsah

Produkce vepřového masa

- 5 Rok v chovu prasat
- 6 Stavy prasat
- 7 Reprodukce
- 8 Výroba vepřového masa
- 9 Klasifikace JUT
- 10 Spotřeba masa
- 11 Spotřebitelské ceny
- 12 Zahraniční obchod
- 14 Stavy prasat v EU
- 15 Ceny v zahraničí
- 16 Zahraniční obchod EU

CzePig - Český národní šlechtitelský program

- 18 Struktura populací
- 19 Inseminační stanice
- 20 Nabídka plemen
- 22 Struktura populací
- 24 České bílé ušlechtilé
- 26 Česká landrase
- 28 Duroc
- 30 Pietrain
- 32 Bílé otcovské
- 34 Superplodná linie
- 35 Genetické trendy
- 37 Forma plemenitby
- 37 Kvalita spermatu
- 38 Produkce materiálu
- 39 Seznam chovů šlechtitelské základny
- 42 Seznam rozmnožovacích chovů

Produkce vepřového masa v ČR

Rok 2020 v chovu prasat

COVID 19

Chov prasat 2020 byl poznamenán dvěma nejdůležitějšími okolnostmi. Tak, jako život celé společnosti, i chov prasat byl zasažen pandemií koronaviru. Ta nejprve ochromila mezinárodní obchod a znemožnila vývoz masa do Číny kvůli chybějícím chladicím kontejnerům, které ležely nevyložené v čínských přístavech.

Následně se COVID 19 rozšířil i v Evropě a mnohá jatka kvůli němu byla dočasně uzavřená. V mnoha zemích tak vznikl obrovský přebytek neporažených prasat a ceny pod jeho tlakem dál klesaly. Až do konce roku se situace zhoršovala a v prosinci bylo jen v samotném Německu více než milion prasat, která již dosáhla porážkové váhy a přesto nebyla poražena.

Druhou zásadní věcí, která ovlivnila chov prasat byl africký mor. Konkrétně jeho průnik do Německa. Jeden z největších exportérů celé Evropy tak rázem ztratil všechny mimoevropské trhy.

Ačkoli se mor nedostal do chovů, bylo do konce roku nalezeno více než 1000 pozitivních divokých prasat.

Mor se dál šířil i v dalších zasažených zemích a tempo, kterým se tak dělo se dál zvyšovalo. Jediným pozitivem z pohledu AMP byla eradicace moru v Belgii. Ta byla uznána za zemi AMP prostou.

Země postižené AMP

U divokých prasat

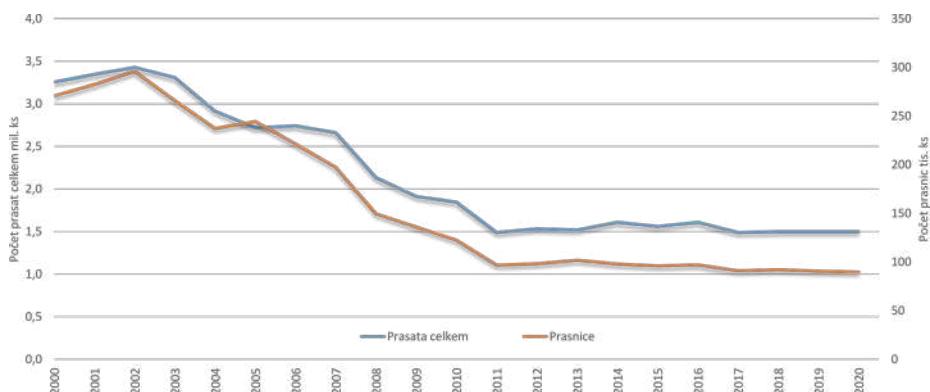
- Německo
- Maďarsko

U domácích prasat

- Bulharsko
- Estonsko
- Polsko
- Rumunsko
- Slovensko
- Litva
- Lotyšsko

Statistické výsledky chovu prasat

	31.12.19	31.12.20	Rozdíl (+/-)	Index (%)
Prasata celkem	1 508 913	1 546 020	37 107	102,5
Prasnice	90 532	92 359	1 827	102
Prasata celkem				
Hl. m. Praha a Středočeský	315 337	325 617	10 280	103
Jihočeský kraj	85 675	87 918	2 243	102,0
Plzeňský kraj	109 914	112 347	2 433	102
Karlovarský kraj	16 559	17 206	647	103,0
Ústecký kraj	109 775	109 243	-532	100
Liberecký kraj	17 576	21 949	4 373	104,0
Královéhradecký kraj	62 430	68 872	6 442	110
Pardubický kraj	157 929	165 136	7 207	105,0
Kraj Vysočina	319 872	324 920	5 048	102
Jihomoravský kraj	135 916	129 648	-6 268	106,0
Olomoucký kraj	68 030	70 308	2 278	103
Zlínský kraj	73 187	75 781	2 594	107,0
Moravskoslezský kraj	36 713	37 075	362	101
Prasnice				
Hl. m. Praha a Středočeský	18 589	19 282	693	103,7
Jihočeský kraj	6 729	6 547	-182	102,0
Plzeňský kraj	6 789	6 765	-24	99,6
Karlovarský kraj	69	56	-13	103,0
Ústecký kraj	6 671	6 735	64	101,0
Liberecký kraj	1 370	1 521	151	104,0
Královéhradecký kraj	3 395	3 929	534	115,7
Pardubický kraj	9 500	10 026	526	105,0
Kraj Vysočina	18 926	19 247	321	101,7
Jihomoravský kraj	7 212	6 899	-313	106,0
Olomoucký kraj	4 295	4 520	225	105,2
Zlínský kraj	4 742	4 566	-176	107,0
Moravskoslezský kraj	2 245	2 266	21	100,9

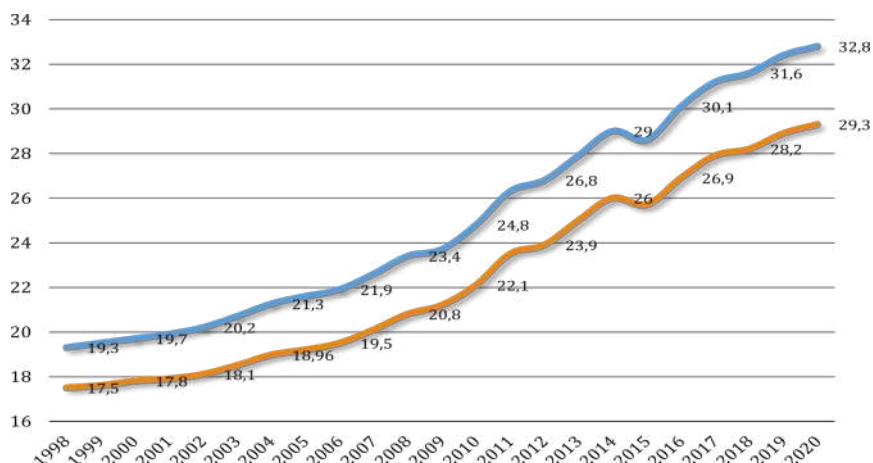

Vývoj reprodukce

	Narozeno			Odchováno		
	2017	2018	rozdíl	2017	2018	rozdíl
Středočeský + Praha	34,9	34,4	-0,5	31,6	31,1	-0,5
Jihočeský	28,2	26,9	-1,3	23,8	22,9	-0,9
Plzeňský	32,8	34,0	+1,2	29,8	31,2	+1,4
Karlovarský	15,2	14,4	-0,8	13,9	13,2	-0,7
Ústecký	36,8	34,7	-2,1	32,7	31,1	-1,6
Liberecký	28,4	28,3	-0,1	22,6	23,8	+1,2
Královéhradecký	30,4	30,6	+0,2	26,5	26,7	+0,2
Pardubický	34,3	35,7	+1,4	30,7	32,0	+1,3
Vysočina	32,0	33,3	+1,3	28,2	29,4	+1,2
Jihomoravský	30,1	31,5	+1,4	27,0	28,3	+1,3
Olomoucký	29,4	30,2	+0,8	27,2	28,1	+0,9
Zlínský	30,3	32,4	+2,1	26,9	28,2	+1,3
Moravskoslezský	28,4	29,3	+0,9	25,6	26,6	+1
Česká republika	32,4	32,8	+0,4	28,9	29,3	+0,4

Vývoj užitkovosti, jako jeden z rozhodujících znaků ekonomiky chovu, prodělal obrovský posun. Změny ve zdravotním stavu, technologích, způsobech výživy a především přístupu ke zvířatům, se zúročily ve zvýšeném počtu selat na prasnice a rok.

Za 20 let se počet narozených i odstavených selat zvýšil o 12 kusů. To s sebou však nese nutnost řešit problémy, které dřív neexistovaly. Nižší porodní váha selat vyžaduje přesnější a důkladnější práci. Na ošetřovatele jsou tak kladený mnohem větší nárok, protože se každá chyba projeví velkým propadem užitkovosti.

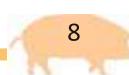
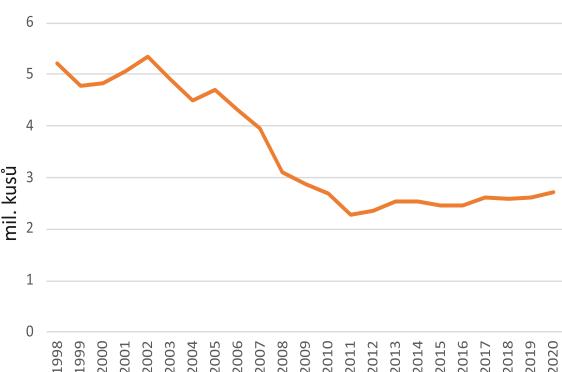
Výroba vepřového masa

Rok 2020 snad představuje obrat ve výrobě vepřového masa. Po dlouhé době došlo v roce 2020 poprvé k mírnému zvýšení objemu výroby vepřového masa. Proti předchozímu roku se produkce zvýšila přibližně o 1% a překročila mírně výrobu z roku 2017.

Ukazatel	2006	2010	2014	2018	2019	2020
Porážky prasat [mil ks]	3,72	3	2,64	2,36	2,3	2,35
Výroba vepřového masa [t]	334 695	275 905	234 273	210 910	209 604	211 436
Porážková hmotnost [kg]	108,1	111,5	112,5	119,7	116,2	118,5
Prům. podíl svaloviny	56,4%	56,2%	58,3%	58,7%	58,9%	59,1%
Podíl prasat ve třídách SEU	91,7%	95,0%	98,2%	98,4%	98,5%	98,5%

Prvním krokem při výrobě vepřového masa je produkce selat. Výsledkem zvýšování reprodukční užitkovosti a současně poměrně stabilních stavů prasnic je postupné zvýšování počtu u nás vyprodukovaných selat. V roce 2011, kdy bylo dosaženo minima, bylo odstaveno 2,27 milionu selat. V roce 2020 to bylo již 2,7 milionu selat. To představuje nárůst o téměř 20%.

Vývoj produkce selat

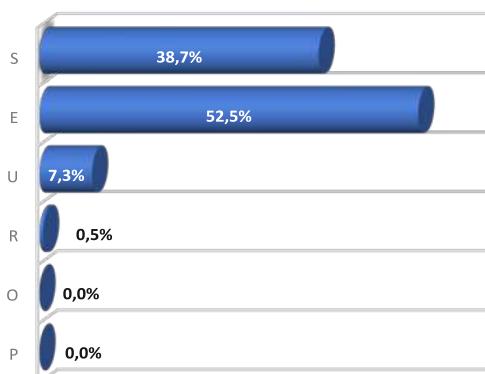
Klasifikace jatečných prasat

Zlepšování užitkovosti se neomezuje jen na reprodukci. Roste i produkční užitkovost. Ta však není sledována statistiky a proto jsou o ní jen nepřesné údaje. Jediný, který je velmi přesný je informace o vývoji zmasilosti. Pochází totiž ze šetření SZIF, který sbírá data z nejvýznamnějších českých jatek.

Podle tohoto šetření jsou již prakticky všechna jatečná prasata klasifikována v jedné ze tří nejvyšších tříd. Za posledních deset let stoupla průměrná zmasilost o 3% a stejně tak se zvýšil podíl zvířat ve třídách SEU.

Přitom je potřeba brát v úvahu, že porážková váha dlouhodobě roste. Proti roku 2010 se zvýšila o 7 kilogramů a v roce 2020 velká odbytová krize posunula porážkovou váhu o 2,5 kilogramu. I při tom ale zmasilost neustále stoupá.

Zatřídění	Cena v Kč/kg JUT	Množství [ks]	Zmasilost [%]	Porážková váha	Podíl zvířat
S	41,23	540 106	61,71	117	38,7%
E	40,20	733 230	58,11	123	52,5%
U	37,22	102 488	53,26	126	7,3%
R	33,66	6 910	48,30	130	0,5%
O	26,89	497	43,42	131	0,0%
P	17,83	87	33,06	125	0,0%
N	20,38	4 699	61,03	66	0,3%
T	28,87	9 322	56,24	163	0,7%
S-T	40,18	1 397 339	59,02	121	100,0%
S-U	40,36	1 375 824	59,10	121	98,5%

Spotřeba masa

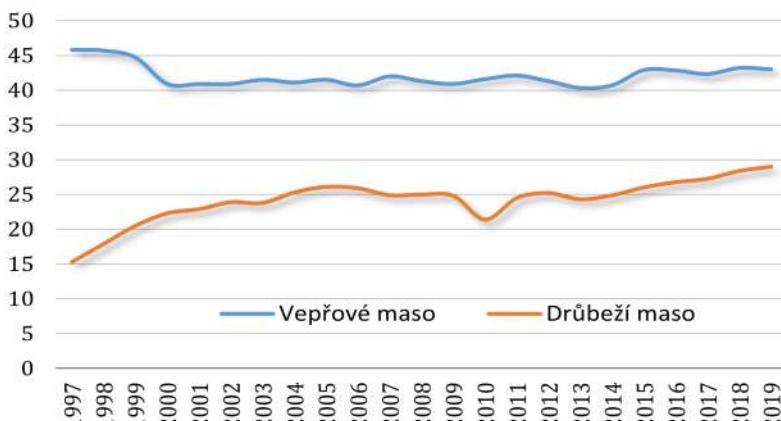

Vepřové maso má v české kluchyni stále výsadní postavení. V průměru spotřeboval v roce 2019 každý Čech 43 kilogramů vepřového masa. To představuje téměř polovinu z celkové spotřeby masa. Ačkoli je to v rámci Evropy spíš výjimka, spotřeba u nás v posledních letech roste. Proti letům 2012 až 2014, kdy byla nejnižší stoupla o přibližně 3 kilogramy. Přitom v západní Evropě dochází většinou

spíš k ústupu od vepřového masa.

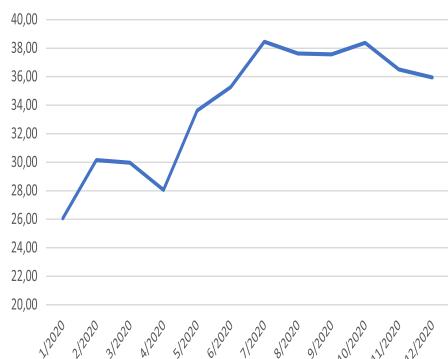
Trend ve zvyšování spotřeby drůbežího však máme se zbytkem Evropy společný. Za posledních pět let jeho konzumace stoupla o pět kilogramů.

Data Českého statistického úřadu mají bohužel v šetření spotřeby potravin skluz a tak bude průměrná spotřeba v roce 2020 známá až za několik měsíců.

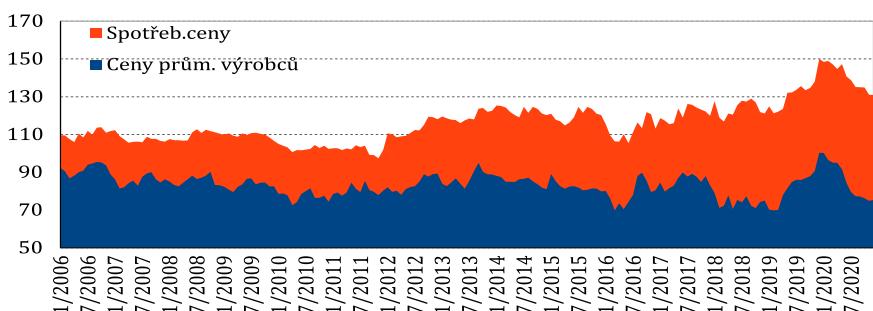
Vývoj spotřebitelských cen

Obrovský pokles ceny jatečných prasat v průběhu roku 2020 byl v podstatě kopírován poklesem cen zpracovatelů masa. Spotřebitelé však tento pokles nemohli zaznamenat, protože spotřebitelské ceny se změnily jen minimálně. Obchodníci využily situace a výrazně zvýšily své marže. Zatímco běžně se pohybovala obchodní přírůstka okolo 20 Kč na kilogramu, ve druhé polovině roku 2020 se dostaly až téměř na 40 Kč.

Kýta bez kosti

	2006	2010	2012	2015	2017	2018	2019	2020
Ceny jat. prasat	41,25	35,36	43,62	37,97	42,05	35,34	42,37	40,54
Ceny prům. výrobců	85,62	77,24	83,85	82,43	85,51	74,18	82,68	85,27
Spotřebitelské ceny	109,65	102,89	112,88	120,14	121	123,8	132,8	140,3

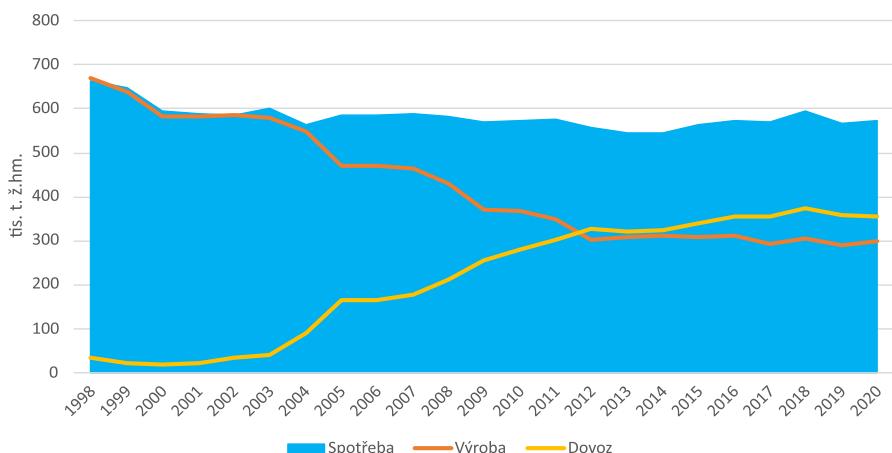
Na příkladu kýty bez kosti je možné demonstrovat, jaké je rozložení ve výrobkové vertikále vepřového masa. Jen necelých 30% z ceny na pultech připadá na chovatele prasat. Třetina jde na konto zpracovatelů a čtvrtina potom připadá na maloobchod.

Zahraniční obchod

Vepřové maso bylo, tak jako obvykle, nejhorší položkou v rámci celé bilance zemědělských komodit. Dovoz vepřového masa ze zahraničí dosáhl 270 tisíc tun, zatímco vývoz vepřového masa je zanedbatelný. V loňském roce se však dařilo exportu živých zvířat. Na Slovensko a do Maďarska jich odcestovalo celkem 33 tis. tun. ž. hm.

Celková bilance však zůstává velmi špatná. Soběstačnost Česka zůstává jen lehce nad 50%.

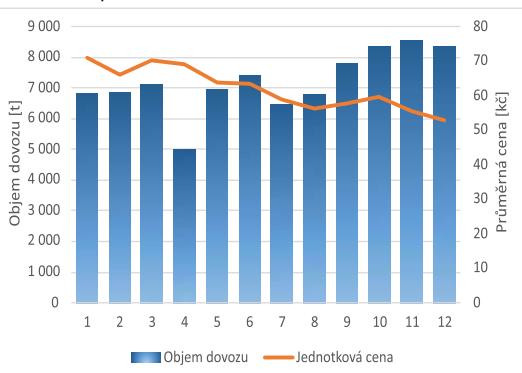
Africký mor prasat výrazně překreslil mapu mezinárodního obchodu. Pro nás to znamená především to, že se úplně změnil žebříček hlavních zemí odkud se k nám maso dováží. Zatímco v předchozích letech se z Německa postupně dováželo méně a méně a jeho místo přebíralo Španělsko. V loňském roce se situace obrátila.

Nejdůležitější dovozové země

Země	Dovoz [t]	Podíl
Německo	86 569	32%
Španělsko	60 960	23%
Belgie	38 960	14%
Polsko	30 497	11%

Na dovozu vepřového masa z Německa je dobré patrný moment, od kterého Německo nemohlo využívat mimo EU. Zatímco běžný dovoz z Německa nedosahoval ani 7 tis. tun měsíčně, okamžiku, kdy se v Německu vyskytl mor, dovozy se prudce zvýšily. V posledních třech měsících roku neklesly pod 8000 tis.tun.

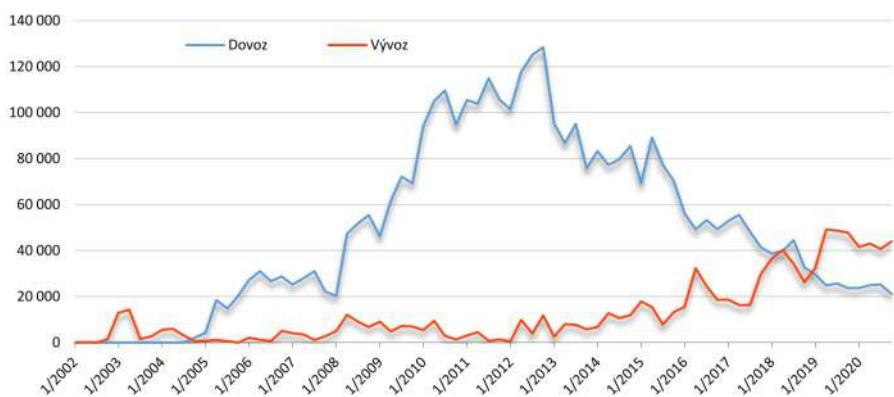
Dovoz vepřového masa z Německa

Dovoz selat

Situace v dovozu selat se naprosto změnila. Zatímco od vstupu do EU import selat rychle rostl na úkor počtu chovaných prasnic, od roku 2013 se trend obrátil. Množství dovážených selat se každoročně snižuje a selata se naopak začala využívat. Nepochyběně je to způsobeno především tím, že efektivita tuzemských chovů obrovsky vzrostla.

Od roku 2019 vývoz selat dokonce převýšil objem dovozů a ČR se tak stává čistým exportérem selat.

Naprosto se také změnila struktura zemí. Zatímco dříve byla drtivá většina selat dovážena z Dánska, nyní je největším dodavatelem Německo (43 tisíc selat), druhým Slovensko (35 tisíc kusů) a teprve za nimi se nachází Dánsko (16 tis. kusů).

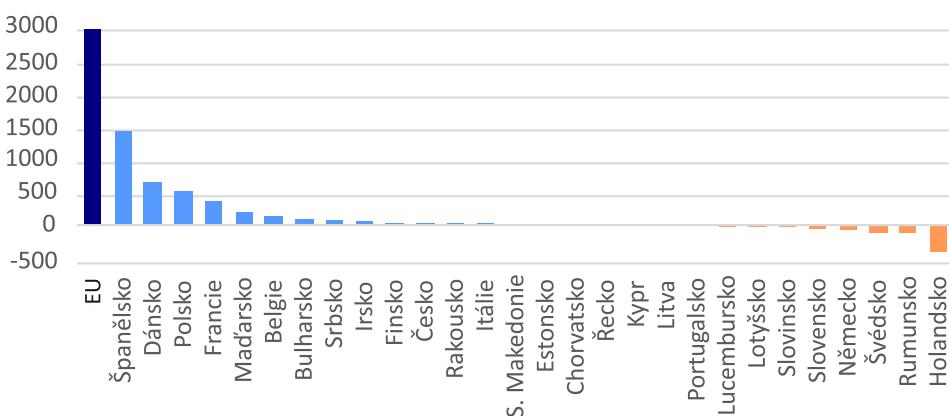
Naše selata míří nejčastěji do Maďarska (80 tisíc). Za ním následují Slovensko a Rumunsko (po 27 tisících) a dokonce Německo (20 tisíc).

Chov prasat v Evropě

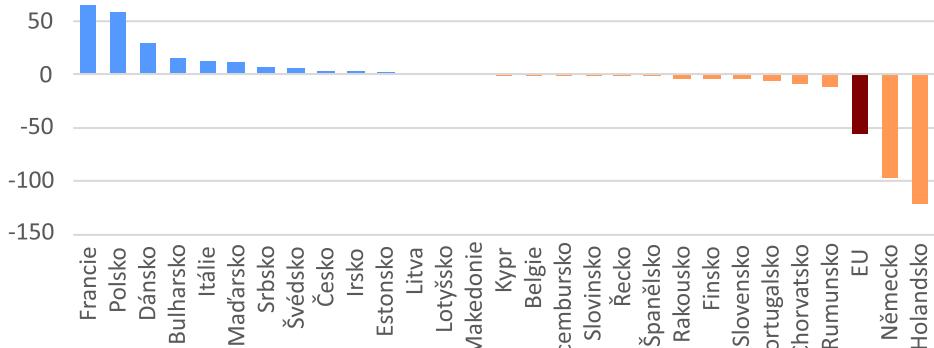
Stavy prasat 10 největších producentů v EU

Evropská unie	Prasata celkem		Prasnice	
	2020	změna	2020	změna
1 Španělsko	32677	1431	2575	-2
2 Německo	25988	-65	1692	-96
3 Francie	13872	362	1048	64
4 Dánsko	13391	663	1273	29
5 Polsko	11727	512	815	58
6 Holandsko	11538	-383	926	-121
7 Itálie	8543	33	569	13
8 Belgie	6219	134	396	0
9 Rumunsko	3734	-100	297	-12
10 Maďarsko	2850	216	243	12
14 Česko	1546	37	134	3

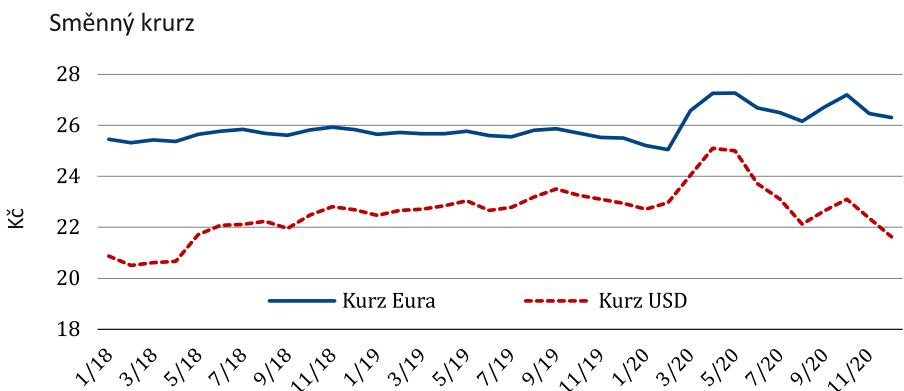
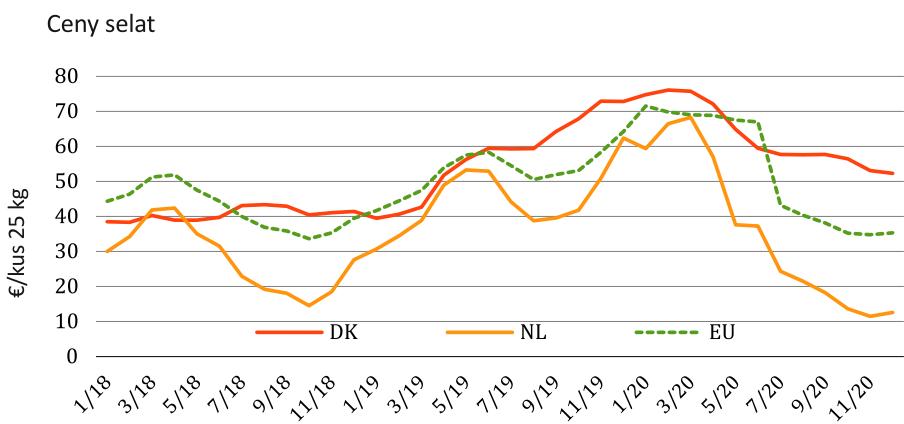
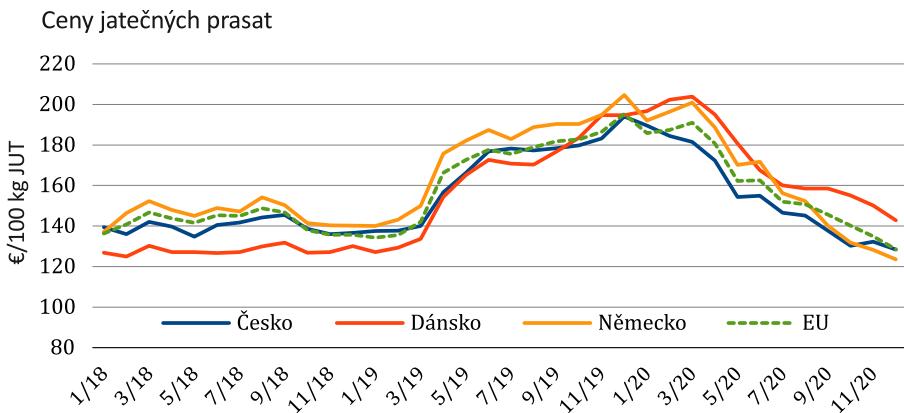
Změna stavu prasat ve srovnání s předchozím rokem

Změna stavu prasnic ve srovnání s předchozím rokem

Ceny v zahraničí

Zahraniční obchod EU

Ačkoli byl rok 2020 ve znamení tlaku na cenu a mluvilo se o tom, že byla způsobena především výpadkem exportu do Číny, data ukazují, že tomu tak nebylo. Vývoz mimo Evropskou unii se znova a poměrně výrazně zvýšil. Dosáhl téměř 6 milionů tun vepřového masa a produktů z něho. To je více než dvojnásobek exportu z roku 2020.

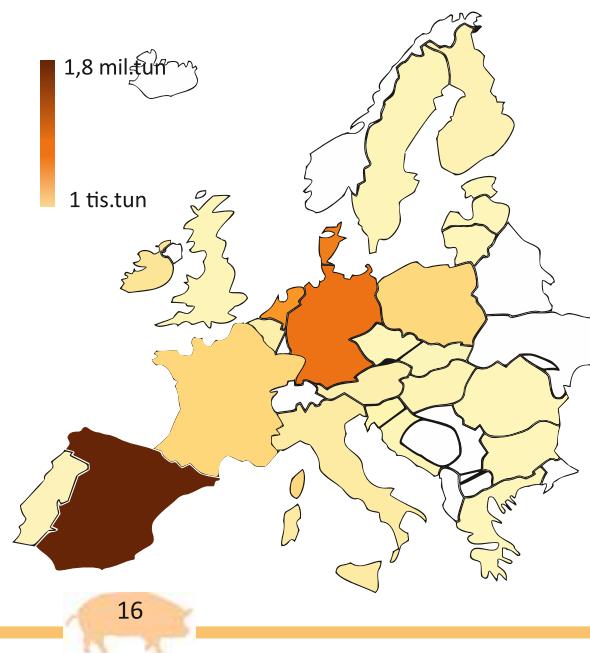
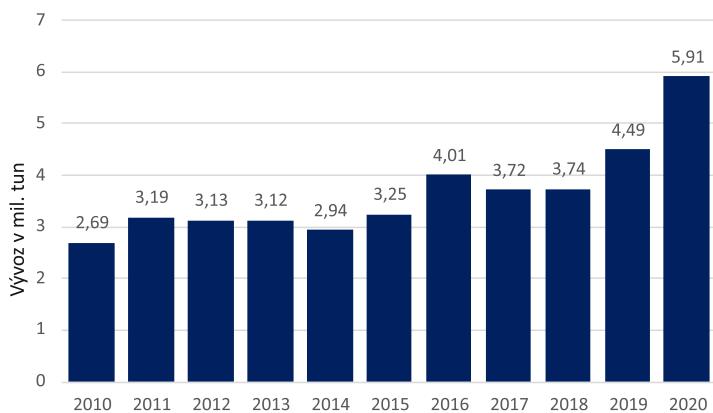
Hlavní exportní destinací

byla jižovýchodní Asie a především Čína, kam směřovala více než polovina veškerého evropského exportu (3,2 mil. tun, 54%). Druhou nejvýznamnější exportní zemí se stala Velká Británie, kam mířilo tři čtvrtě milionu tun.

Ačkoli vývoz z EU setrvale rostl, došlo uvnitř Unie k významným změnám, které způsobil africký mor prasat.

Zatímco dříve bylo z hlediska objemu jasnou exportní jedničkou Německo, v roce 2020 ho výrazně předstíhlo Španělsko. Jeho vývoz se zvýšil ještě výrazně více, než o kolik propadl export Německa. Právě díky tomu se celkový objem vývozu zvýšil.

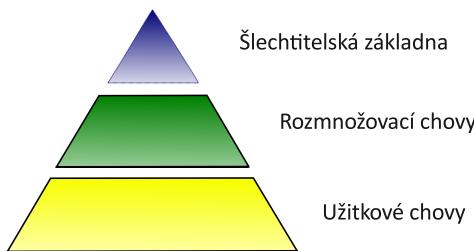
Problémy na evropském trhu tak není možné připsat poklesu exportu jako takovému, ale spíš potížim při přeskupování exportu a úspěšnému vyjednávání čínských obchodníků, kteří dostali Evropu pod tlak.

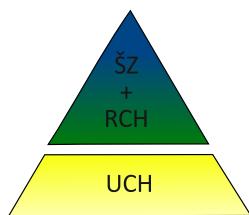
CzePig
národní
šlechtitelský
program

Struktura šlechtitelského programu

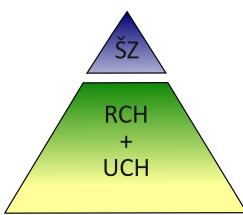
Šlechtitelský program je organizován v klasické šlechtitelské pyramidě. Na jejím vrcholku stojí chovy s čistokrevnou plemenitbou, následovány chovy rozmnožovacími a chovy užitkovými. Tato klasická konstrukce však již většinou neodpovídá reálné situaci. V rámci pyramidy se většinou některé části sloučily. Používaný jsou následující modely:

Do užitkového chovu jsou nakupovány prasničky pro obnovu stáda. Při tomto systému jsou zaručeny neustále špičkové genetické parametry nakupovaných zvířat, protože šlechtitelské stádo je neustále zapojeno do šlecht. programu.

Je nutno najít takový chov, který má shodnou nákažovou situaci. Dopravováno je relativně větší množství zvířat a tomu odpovídá potřeba dobrého zvládnutí zoohygienických opatření k zabránění zavlečení chorob.

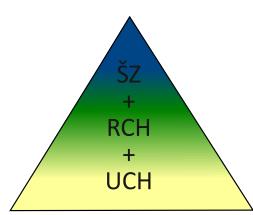
Vhodné pro menší chovy

Do rozmnožovacího a užitkového chovu jsou nakupovány čistokrevné prasničky. Z hlediska genetického je systém obdobný jako první model. Selekcí v rozmnožovacím chovu bývá nižší, než v případě, že šlechtitelský chov je součástí rozmnožovacího. Z toho plyne mírně pomalejší genetický pokrok.

Z hlediska zooveterinárního platí totéž co v prvním případě jen s tím, že objem převážených zvířat je nižší.

Vhodné pro střední chovy

Integrace všech úrovní chovů do jednoho přináší výhody i úskalí. Z hlediska zooveterinárního je jednoznačně nebezpečnější. Žádná zvířata nejsou převážena a riziko zavlečení nákaz je tak minimální.

Z genetického pohledu dochází ke zpomalení genetického pokroku. Čistokrevná buňka nebývá součástí šlechtění a jde obvykle jen o "čistokrevné rozmnožování". Geny intenzivně šlechtěné populace přicházejí jen prostřednictvím inseminačních dávek a genetický pokrok se zpomaluje na polovinu.

Vhodné pro velké chovy intenzivně pracující i s čistokrevnou částí zvířat

Inseminační stanice

Inseminace jsou pro chov prasat jedním z nejpodstatnějších míst. V užitkových chovech je inseminace prakticky jediným způsobem reprodukce a užitkovost kanců z inseminačních stanic tak má v celé populaci obrovský dopad. Z toho důvodu jsou pečlivě sledovány nejen z pohledu kvality nakupovaných zvířat, ale také z hlediska zdravotního statusu. Inseminační dávky jsou totiž jedním z mála biologických materiálů, které do chovu přicházejí.

Název stanice	Okres	Status
Radouňka	Jindřichův Hradec	PRRS prostá
Kout na Šumavě	Domažlice	PRRS prostá
Brná	Rychnov n. Kněžnou	PRRS prostá
Nový Dvůr	Havlíčkův Brod	PRRS prostá
Salaš	Uherské Hradiště	PRRS prostá
Velké Meziříčí	Žďár nad Sázavou	PRRS prostá
Horní Rozsíčka	Žďár nad Sázavou	PRRS prostá
Grygov	Olomouc	PRRS prostá

Hlavním artiklem inseminačních stanic je sperma kanců pro užitkové chovy: otcovské linie a otcovská plemena. Informace o nich však bývají často v rámci šlechtění překryty daty o reprodukci. Přitom polovinu genofondu jatečného prasete tvoří právě DNA kanců z C pozice. Velmi dobrou představu o stavu populace a o její užitkovosti dávají přehledy kanců nakupovaných do ISK.

Kanci zařazení na ISK v roce 2020

Plemeno	Počet kanců	Přírůstek v testu	od nar.	%LM	výška špeku
LI 34	6	1 346	865	60,7	5,00
LI 38	3	1 261	788	62,3	5,00
LI 48	11	1 247	788	64,1	4,55
D	15	1 201	797	62,3	4,87
BO	5	1 185	796	62,8	5,00
PN	21	1 283	819	63,5	4,52
ČBU	16	1 204	793	59,4	6,13
ČL	20	1 267	814	59,0	6,55

Otcovská plemena a linie nabízené v rámci národního programu

Otcovská linie 48

Optimum pro optimum

Skvělé růstové schopnosti spolu s vysokým podílem libového masa dělají z těchto kanců vynikající volbu pro všechny chovy s dobrou úrovní zdraví a technologií. Skvělé růstové parametry do této kombinace přináší bílé otcovské, začínaje vysoký podíl masa zajišťuje druhé otcovské plemeno - Pietrain.

Při zajištění dobrých podmínek dosáhnou potomci přírůstku od narození 850g/den a zmasilosti 58%. Konverze se při těchto parametrech pohybuje okolo 2,7 kg krmiva na kilogram přírůstku.

Otcovská linie 38

Tvrdost a odolnost

Ne každý dokáže zajistit optimální podmínky prostředí nebo dokonalé zdraví. Právě pro takové chovy je určena tato hybridní kombinace. Duroc, který je v rámci této kombinace používán, přináší velkou tvrdost a odolnost, díky které dosahne uspokojivých parametrů i při horších podmínkách chovu. Tak jako u většiny otcovských liníj zajišťuje vysoký podíl masa pietrain.

Potomci kanců této kombinace nabízejí stabilní užitkovost na úrovni 825 g/den a zmasilost 57%. Konverze krmiva na úrovni 2,8-3 kg.

Otcovská linie 34

Růst, růst a zase růst

Kombinace speciálně určená pro český trh, kde má vysoká zmasilost jen omezený ekonomický dopad a hlavním parametrem určujícím ekonomiku chovu jsou přírůstky. Kombinace OL 34 je velmi tvrdá a odolná, se skvělymi růstovými parametry a přiměřenou úrovní libového masa - tedy přesně tím, co nás trh oceňuje.

Skvělé růstové parametry jsou dokladovány přírůstky na úrovni téměř 900 g/den, přitom je dosahováno dostačující zmasilosti nad 56% LM.

Duroc

Kvalita pod červeným pláštěm

Otcovské plemeno, které je v některých oblastech velmi často využívané v čistokrevné podobě. Největší devizou duroka je velká tvrdost a odolnost. Zároveň má velmi kvalitní maso s dobrým obsahem intramuskulárního tuku a jemnými svalovými vlákny - znaky kvality masa však dosud nejsou u nás nijak ekonomicky ohodnoceny. Díky tvrdosti je dosahováno velmi nízkých ztrát, což kompenzuje mírně horší přírůstek.

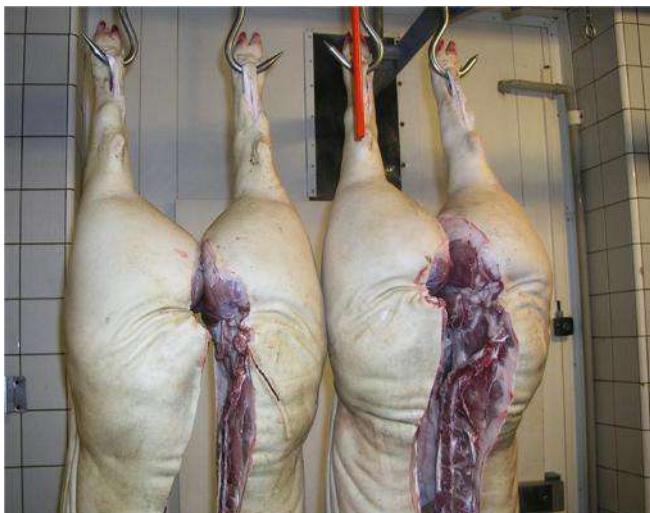
Potomci po kancích plemene duroc nabízejí stabilní užitkovost na úrovni přinejmenším 850 g/den a zmasilost 57%. Konverze krmiva na úrovni 2,8 kg.

Pietrain

Belgický svalovec

Supermasné plemeno, jehož hlavní devizou je nejvyšší podíl libového masa ze všech běžně chovaných plemen. Ve stresstabilní formě, ve které je dnes chován, jsou na minimum sníženy problémy se stresem a PSE vadami masa. Přesto se jedná o plemeno vhodné do velmi dobrých podmínek, protože za svoji extrémní užitkovost platí nižší odolnosti.

Potomci po kancích plemene pietrain se pyšní podílem libového masa nad 60 %. Kromě toho nabízejí přírůstky 830 g/den při konverzi krmiva na úrovni 2,7 kg.

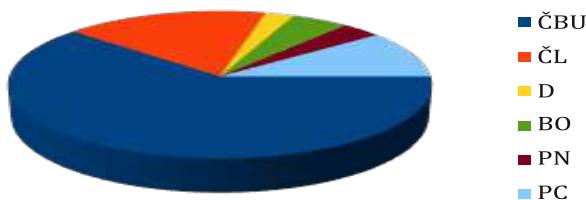
Struktura populací v plemenné knize

Celkový přehled o populacích v plemenné knize (stavy k 31.12.2020)

	mateřská		otcovská		GR	
	ČBU	ČL	D	BO	PN	PC
Prasnic	1984	559	79	158	109	335
Kanců celkem	66	41	20	12	77	51
z toho ISK	29	34	17	4	77	15

Z toho nukleové chovy

	mateřská		otcovská		GR	
	ČBU	ČL	D	BO	PN	PC
Chovů	5	4	1	1	1	3
Prasnic	1187	333	59	78	20	122
Kanců	29	5	0	7	0	9

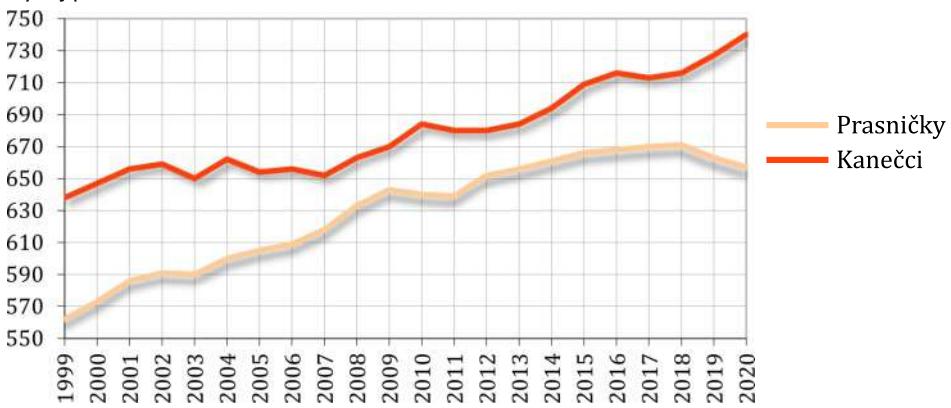
Přehled o stavu prasnic a kanců

ve šlechtitelské základně podle oprávněných osob

Oprávněná osoba		Mateřská		Otcovská			GR PC
		ČBU	ČL	D	BO	PN	
Jihočeský chovatel	prasnic	661					17
	kanců	25					5
	z toho ISK	0					
Reprogen	prasnic	51	103		16		42
	kanců	6	5		22		8
	z toho ISK	6	5		22		
Chovservis	prasnic	326	183	20	32		211
	kanců	7	13	7	18		27
	z toho ISK	5	8	4	18		13
Plemko	prasnic			0	78		
	kanců			2	7		
	z toho ISK			2			
Plem. služby Otrokovice	prasnic	211	138				65
	kanců	10	7	2	21		11
	z toho ISK	6	6	2	21		2
Agro Měřín	prasnic	165	33				
	kanců	6	5	5			
	z toho ISK	4	5	5			
Svornost Těmice	prasnic	154		22	16		
	kanců	4		1			
	z toho ISK						
CBS S.R.O.	prasnic	416	102	59	42	61	
	kanců	8	11	4	4	16	
	z toho ISK	8	10	4	4	16	

České bílé ušlechtilé

Vývoj přírůstku

Vývoj reprodukce

Všechny vrhy kontrolované v roce 2020

Rok 2020	Prasnice kontrolované		První vrhy kontrolované	
	v daném roce	z toho NCH	v daném roce	z toho NCH
Počet prasnic	2007	1174	883	564
Počet vrhů	3459	1986	883	564
Narozeno všech	ks	15,4	14,9	13,8
Narozeno živě	ks	13,9	13,5	12,7
Dochov	ks	12,2	12,1	11,4
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	72,5	70,0	67,7
Mezidobí dnů	dnů	148,3	150,0	66,5
Úhyn %	%	11,2	9,6	8,8

Celoživotní užitkovost prasnic zařazených do kontroly užitkovosti v roce 2020

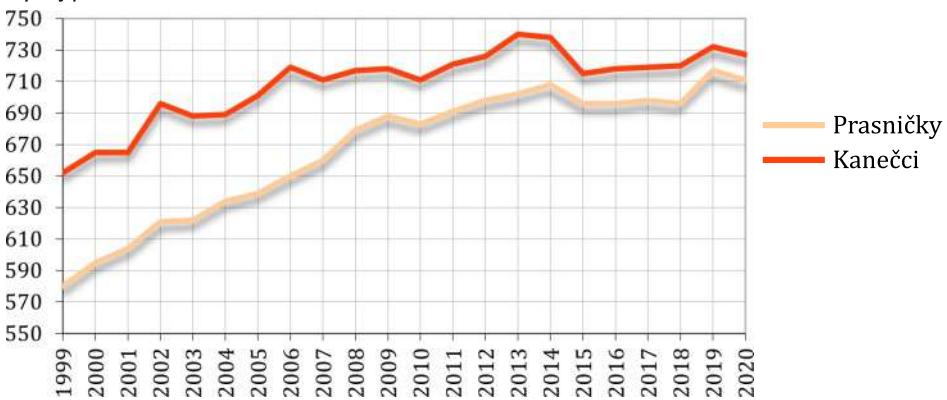
Celoživotní užitkovost	Celoživotní reprodukce		Průměrná reprodukce na prasnici za rok	
	k 31.12.	z toho NCH	průměr	NCH
Počet prasnic	1584	978	1515	881
Počet vrhů	4770	2816	2,3	2,3
Narozeno všech	ks	15,1	14,7	35,1
Narozeno živě	ks	13,9	13,5	30,4
Dochov	ks	12,2	12,1	27,7
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	70,9	68,0	
Mezidobí dnů	dnů	142,1	147,3	
Úhyn %	%	11,2	10,0	

Vlastní užitkovost – polní test	Kanečci hodn.	s	Prasničky hodn.	s
Celkem testováno kusů	3 063	0	3844	0
z toho NCH	2 581	0	3250	0
Prům. denní přírůstek od narození do konce testu (g)	740	219	657	128
z toho NCH	754	90	664	54
Procentický podíl libového masa (Mindray)	60,5	1,8	59,8	1,8
z toho NCH	60,3	1,7	59,7	1,7
Průměrná výška špeku v cm	0,56	0,12	0,61	0,10
z toho NCH	0,56	0,12	0,61	0,10
Prům. denní přírůstek v unifikovaném testu (g)	1 204	219	1052	128
z toho NCH	1 229	224	1059	127
Prům. denní přírůstek od nar. do začátku testu (g)	400	44	394	54
z toho NCH	404	44	401	53

Česká landrase

Vývoj přírůstku

Vývoj reprodukce

ČL

Všechny vrhy kontrolované v roce 2020

Rok 2020		Prasnice kontrolované v daném roce	z toho NCH	První vrhy kontrolované v daném roce	z toho NCH
Počet prasnic		709	412	326	209
Počet vrhů		1202	691	326	209
Narozeno všech	ks	14,7	14,5	13,7	13,8
živě	ks	13,6	13,5	12,9	13,0
Dochov	ks	11,6	11,6	11,2	11,2
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	71,3	71,9	68,3	69,0
Mezidobí dnů	dnů	151,1	147,9		
Úhyn %	%	13,0	12,6	11,6	12,2

Celoživotní užitkovost prasnic zařazených do kontroly užitkovosti v roce 2020

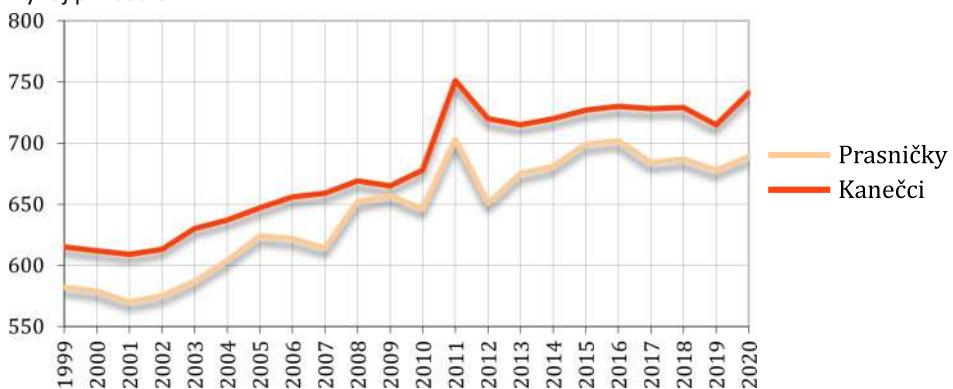
Celoživotní užitkovost		Prasnice kontrolované v daném roce	z toho NCH	Průměrná reprodukce na prasnici za rok průměr	NCH
Počet prasnic		502	284	522	294
Počet vrhů		1486	793	2,3	2,3
Narozeno všech	ks	14,8	14,9	33,6	34,0
živě	ks	13,7	13,7	31,2	31,7
Dochov	ks	11,8	12,0	26,6	27,3
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	71,4	71,6		
Mezidobí dnů	dnů	150,2	146,8		
Úhyn %	%	12,7	11,9		

Vlastní užitkovost – polní test		Kanečci hodn.	s	Prasničky hodn.	s
Celkem testováno kusů		2327	0	1674	0
z toho NCH		1743	0	1310	0
Prům. denní přírůstek od narození do konce testu (g)		727	126	711	179
z toho NCH		736	45	715	54
Procentický podíl libového masa (Mindray)		60,2	1,7	60,6	1,9
z toho NCH		60,2	1,7	60,6	2,0
Průměrná výška špeku v cm		0,60	0,09	0,54	0,12
z toho NCH		0,60	0,09	0,55	0,13
Prům. denní přírůstek v unifikovaném testu (g)		1148	126	1124	179
z toho NCH		1164	110	1122	150
Prům. denní přírůstek od nar. do začátku testu (g)		413	48	431	51
z toho NCH		418	52	445	48

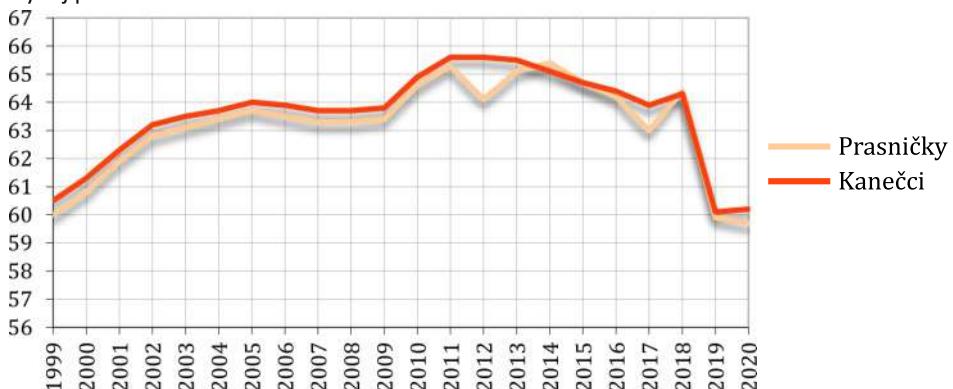

Duroc

Vývoj přírůstku

Vývoj podílu libového masa

D

Všechny vrhy kontrolované v roce 2020

Rok 2020	Prasnice kontrolované		První vrhy kontrolované	
	v daném roce	z toho NCH	v daném roce	z toho NCH
Počet prasnic	99	74	51	34
Počet vrhů	160	123	51	34
Narozeno všech	ks	11,2	10,9	10,3
živě	ks	10,3	10,1	9,4
Dochov	ks	9,5	9,4	8,6
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	93,4	93,4	8,3
Mezidobí dnů	dnů	153,0	150,1	
Úhyn %	%	7,3	7,1	7,3

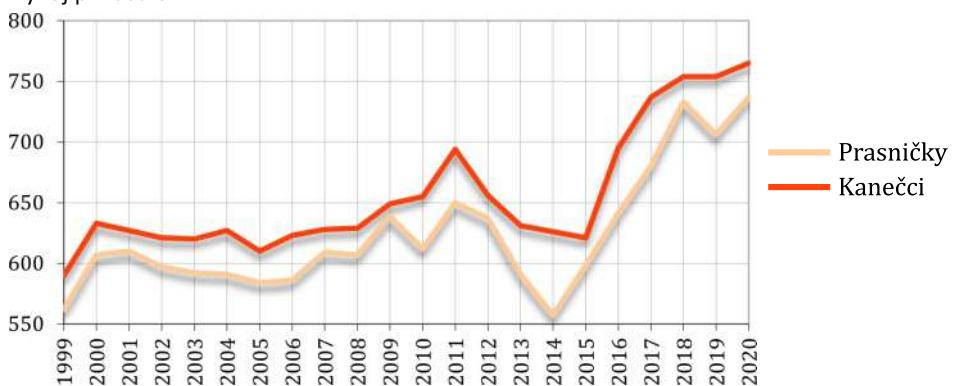
Celoživotní užitkovost prasnic zařazených do kontroly užitkovosti v roce 2020

Celoživotní užitkovost	Prasnice kontrolované		Průměrná reprodukce na prasnici za rok	
	v daném roce	z toho NCH	průměr	NCH
Počet prasnic	66	50	70	53
Počet vrhů	164	129	2,3	2,3
Narozeno všech	ks	10,9	10,6	25,4
živě	ks	10,2	9,9	23,4
Dochov	ks	9,3	9,2	21,6
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	67,6	67,6	
Mezidobí dnů	dnů	150,6	147,2	
Úhyn %	%	7,5	6,8	

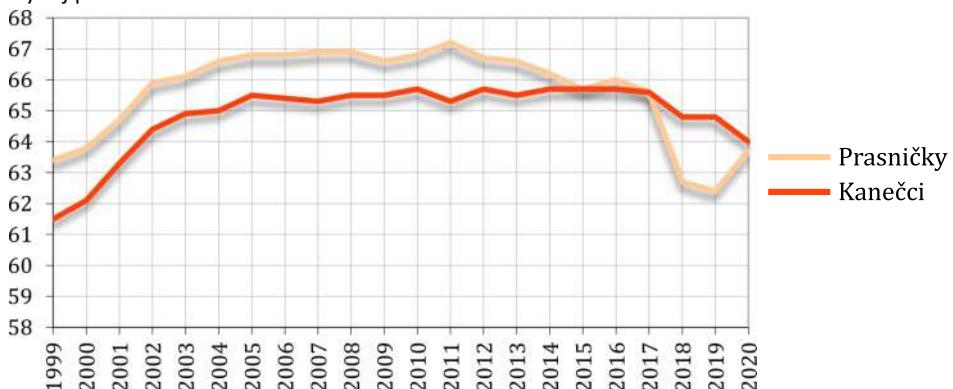
Vlastní užitkovost – polní test	Kanečci		Prasničky	
	hodn.	s	hodn.	s
Celkem testováno kusů	217	0	215	0
z toho NCH	156	0	171	0
Prům. denní přírůstek od narození do konce testu (g)	741	161	689	138
z toho NCH	743	66	682	50
Procentický podíl libového masa (Mindray)	60,2	1,9	59,7	1,4
z toho NCH	59,3	1,3	59,2	1,1
Průměrná výška špeku v cm	0,62	0,12	0,61	0,10
z toho NCH	0,67	0,08	0,65	0,06
Prům. denní přírůstek v unifikovaném testu (g)	1134	161	1026	138
z toho NCH	1124	141	1001	127
Prům. denní přírůstek od nar. do začátku testu (g)	453	53	442	53
z toho NCH	470	49	454	51

Pietrain

Vývoj přírůstku

Vývoj podílu libového masa

Všechny vrhy kontrolované v roce 2020

Rok 2020	Prasnice kontrolované		První vrhy kontrolované	
	v daném roce	z toho NCH	v daném roce	z toho NCH
Počet prasnic	127	32	72	21
Počet vrhů	212	46	72	21
Narozeno všech	ks	10,4	11,8	9,9
živě	ks	9,5	10,6	9,0
Dochov	ks	8,3	9,3	7,7
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg			
Mezidobí dnů	dnů	149,0	153,5	
Uhyn %	%	12,7	10,6	12,4
				9,9

Celoživotní užitkovost prasnic zařazených do kontroly užitkovosti v roce 2020

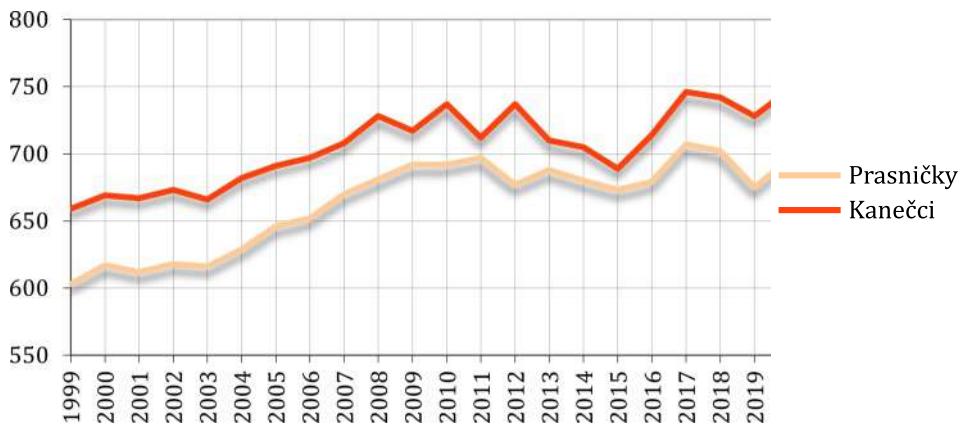
Celoživotní užitkovost	Prasnice kontrolované		Průměrná reprodukce na prasnici za rok	
	v daném roce	z toho NCH	průměr	NCH
Počet prasnic	73	9	86	18
Počet vrhů	164	19	2,5	2,6
Narozeno všech	ks	10,1	10,9	25,7
živě	ks	9,4	10,3	23,6
Dochov	ks	8,4	9,5	20,3
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	48,7	58,3	
Mezidobí dnů	dnů	142,1	148,1	
Uhyn %	%	10,2	8,3	

Vlastní užitkovost – polní test	Kanečci		Prasničky	
	hodn.	s	hodn.	s
Celkem testováno kusů	295	0	326	0
z toho NCH	134	0	152	0
Prům. denní přírůstek od narození do konce testu (g)	765	159	737	186
z toho NCH	787	29	791	27
Procentický podíl libového masa (Mindray)	63,2	1,5	63,7	1,3
z toho NCH	63,7	1,2	64,5	1,1
Průměrná výška špeku v cm	0,48	0,09	0,45	0,08
z toho NCH	0,42	0,06	0,39	0,05
Prům. denní přírůstek v unifikovaném testu (g)	1182	159	1133	186
z toho NCH	1242	71	1273	66
Prům. denní přírůstek od nar. do začátku testu (g)	449	54	432	53
z toho NCH	418	22	401	17

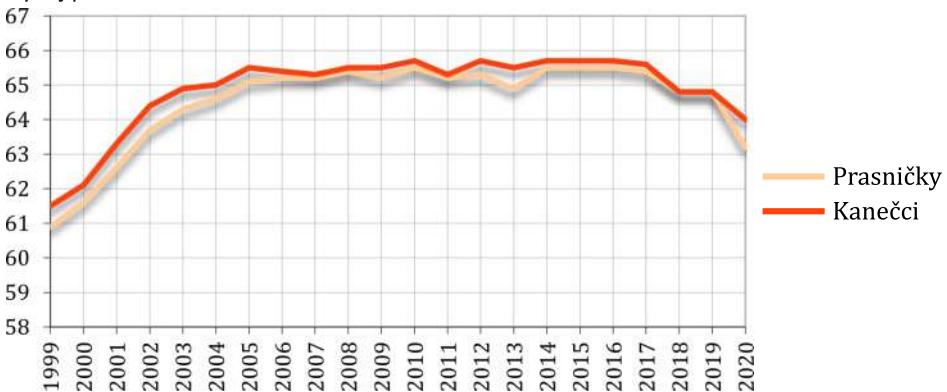

Bílé otcovské

Vývoj přírůstku

Vývoj podílu libového masa

Všechny vrhy kontrolované v roce 2020

Rok 2020	Prasnice kontrolované v daném roce		První vrhy kontrolované v daném roce	
	z toho NCH		z toho NCH	
Počet prasnic	211	105	140	68
Počet vrhů	364	176	422	168
Narozeno všech	ks	11,5	11,0	11,5
živě	ks	10,9	10,2	10,8
Dochov	ks	9,8	9,5	9,9
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	67,3		68,1
Mezidobí dnů	dnů	156,3	158,5	155,6
Uhyn %	%	8,8	6,4	8,1
				6,3

Celoživotní užitkovost prasnic zařazených do kontroly užitkovosti v roce 2020

Celoživotní užitkovost	Prasnice kontrolované v daném roce		Průměrná reprodukce na prasnici za rok průměr	
	z toho NCH		průměr	NCH
Počet prasnic	175	84	155	155
Počet vrhů	637	286	2,3	2,3
Narozeno všech	ks	12,1	11,4	27,0
živě	ks	11,3	10,4	25,5
Dochov	ks	10,1	9,7	22,9
Hmotnost vrhu (28 dnů)	kg	69,0		
Mezidobí dnů	dnů	155,4	155,9	
Uhyn %	%	9,1	6,3	

Vlastní užitkovost – polní test	Kanečci hodn.	s	Prasničky hodn.	s
Celkem testováno kusů	290	0	201	0
z toho NCH	209	0	138	0
Prům. denní přírůstek od narození do konce testu (g)	747	125	695	111
z toho NCH	734	43	689	46
Procentický podíl libového masa (Mindray)	63,2	3,2	64,0	2,8
z toho NCH	64,3	2,9	65,0	2,6
Průměrná výška špeku v cm	0,61	0,13	0,54	0,13
z toho NCH	0,61	0,15	0,54	0,15
Prům. denní přírůstek v unifikovaném testu (g)	1188	125	1077	111
z toho NCH	1184	95	1091	94
Prům. denní přírůstek od nar. do začátku testu (g)	429	44	416	46
z toho NCH	412	24	394	28

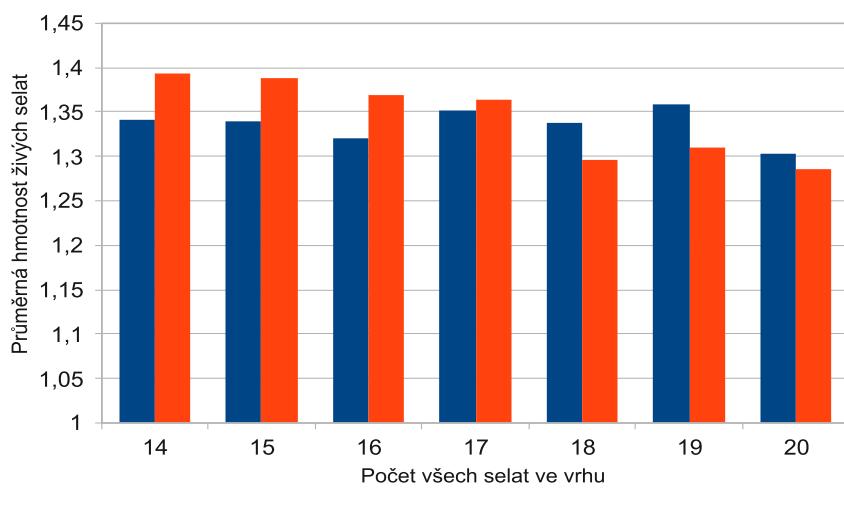
Superplodná populace

V rámci obou populací mateřských plemen existuje ještě skupina zvířat pojmenovaná superplodná populace (SPL). Jsou to prasnice s nejlepší reprodukcí, u nichž chovatelé navíc k běžné sledovaným znakům (počty selat, počty struků a podobně) sledují i další znaky, které mají pro reprodukci význam.

Z této subpopulace jsou potom často vybíráni kanci mateřských plemen.

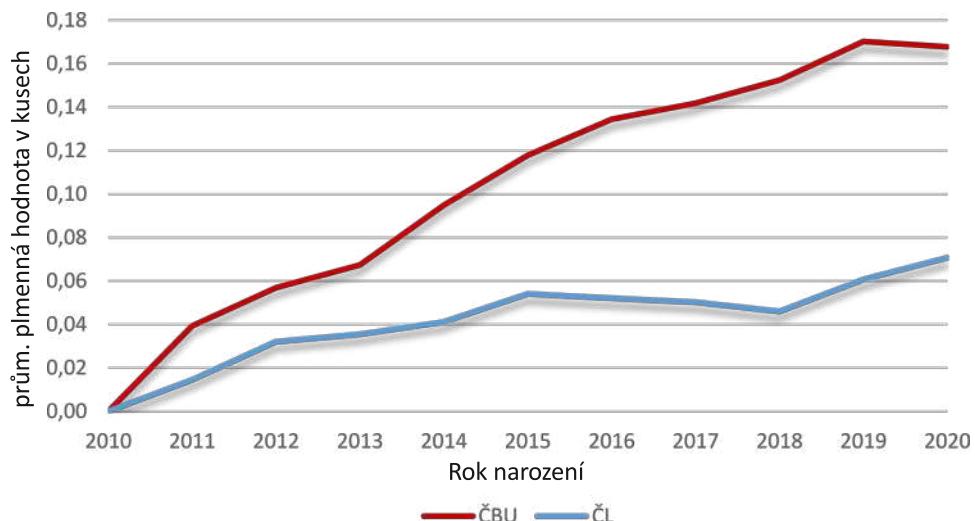
Rok 2020		ČBU	ČL
Váženo vrhů	ks	607	188
Váženo selat	ks	9221	2834
Užitkovost vážených vrhů:			
Selat všech na vrh	ks	16,3	15,6
Selat živě na vrh	ks	15,2	15,1
Selat dochov na vrh	ks	13,4	12,3
Hmotnost selete	kg	1,3	1,4

Rostoucí počet selat ve vrhu s sebou nese i negativa. Jejich porodní hmotnost se snižuje a často se zvětšuje rozdíl mezi silnými a slabými selaty. Proto je třeba zajistit mnohem intenzivnější poporodní péči, aby nedocházelo v průběhu kojení a bezprostředně po odstavu ke ztrátám. Jedním ze znaků, který je v rámci superplodné populace sledován je proto individuální porodní hmotnost selat a vyrovnanost vrhu.

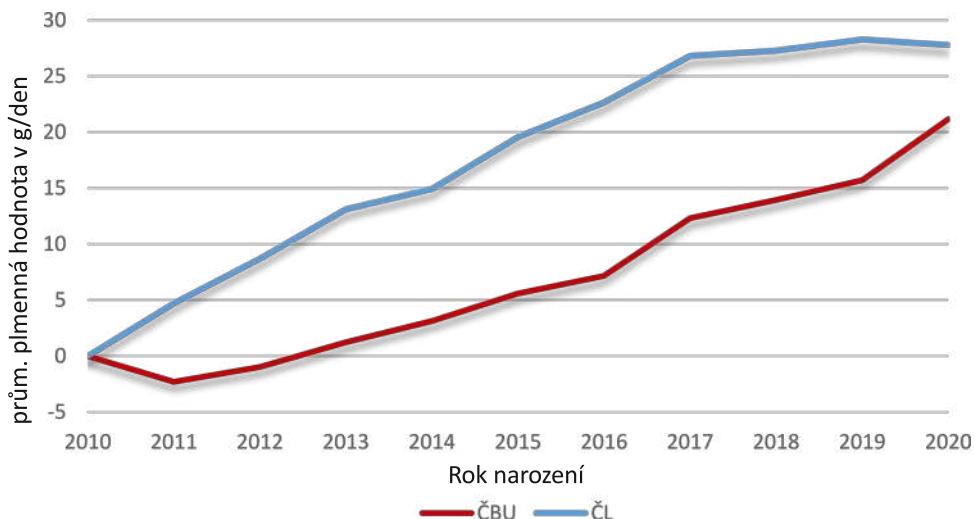

Genetický trend mateřských populací

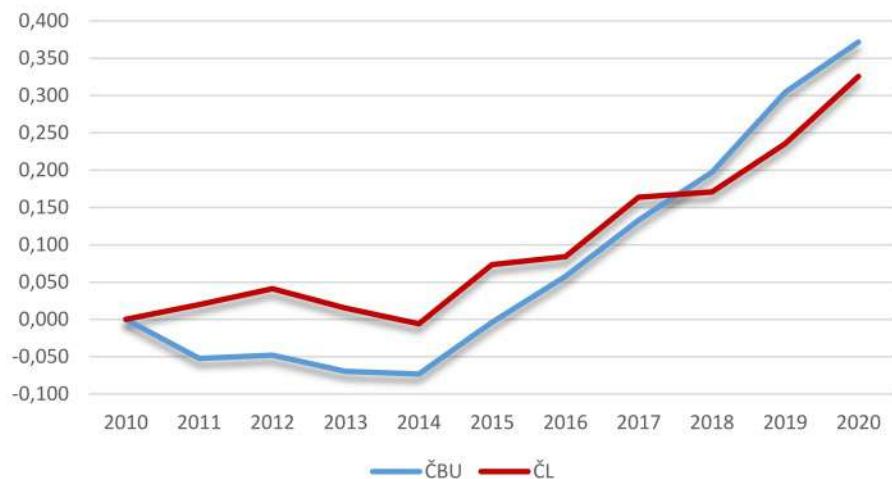
Genetický trend pro počet dochovaných selat

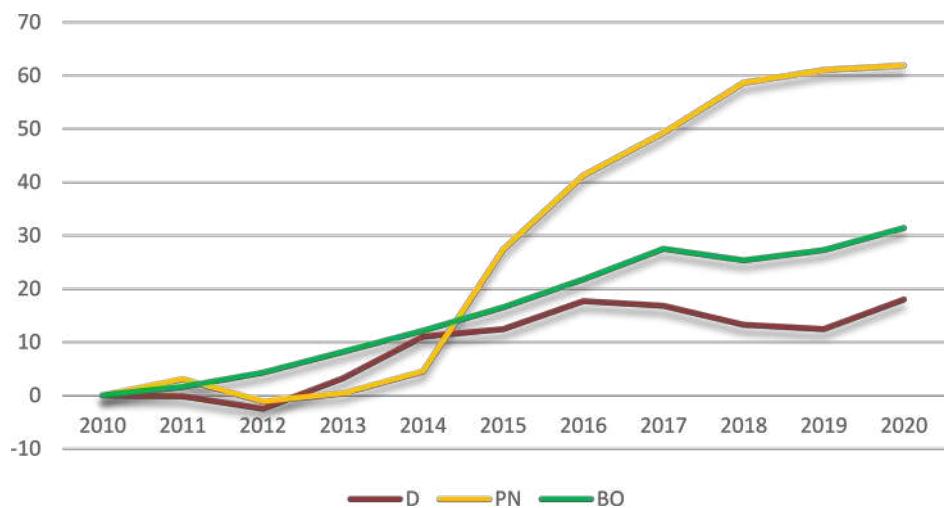
Genetický trend pro přírůstek

Genetický trend pro počet struků

Genetický trend otcovských populací pro přírůstek

Forma plemenitby

	první zapuštění celkem přiroz. insem.			% březosti po 1. zap. celkem přiroz. insem.			Plodnost ZNS*		
	celkem	přiroz.	insem.	celkem	přiroz.	insem.	celkem	přiroz.	insem.
CBU	3 680	368	3312	81,6	79,3	81,9	13,9	13,5	13,9
	2 283	336	1947	82,5	78,9	83,2	13,5	13,5	13,5
CL	1 302	154	1148	77,4	87,0	76,1	13,6	14,7	13,4
	746	145	601	81,6	86,9	80,4	13,5	14,8	13,1
D	172	8	164	82,6	62,5	83,5	10,3	9,8	10,3
	129		129	84,5		84,5	10,1		10,1
BO	385	100	285	70,9	46,0	79,6	10,8	10,1	11,0
	203	98	105	62,1	44,9	78,1	10,2	10,0	10,4
Pn	231		231	84,0		84,0	9,5		9,5
	58		58	65,5		65,5	10,6		10,6

Odhad plemenné hodnoty kvality spermatu

Při produkci jatečných prasat je drtivá většina reprodukce zajišťována inseminaci. Platí to jak v chovech užitkových, tak i v chovech šlechtitelské základny. Přirozená plemenitba je již jen výjimkou.

Na straně prasnic jsou reprodukční znaky sledovány velmi pečlivě. Druhá část však často bývá podceňována. Kvalita inseminačních dávek je přitom velmi klíčovou záležitostí. Intenzivní šlechtění na užitkové znaky však vede ke zhoršování kvality spermatu.

Aby mohly inseminační stanice vyrábět inseminační dávky se špičkovou kvalitou, je sperma všech kanců pečlivě sledováno a v rámci národního programu CzePig již několik let probíhá odhad plemenné hodnoty pro kvalitu spermatu.

Výsledky kontroly spermatu v roce 2020

Plemeno	Počet odběrů	Objem	Motilita	Koncent.	% abnorm.
CBU	634	286	75	314	11
CL	576	303	74	320	10
D	271	234	75	332	9
BO	15	280	67	293	7
PN	639	375	78	285	9
Linie 34	311	272	78	417	13
Linie 38	802	362	78	299	12
Linie 48	1383	317	75	360	11
PC	192	307	77	328	10

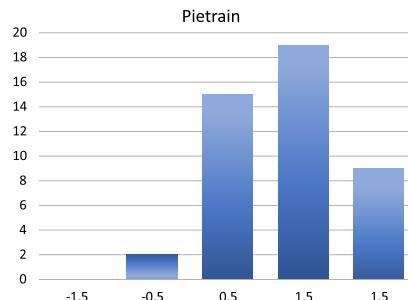
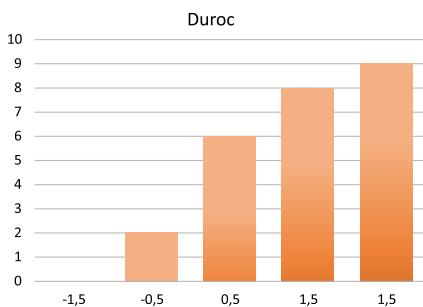
Produkce plemenného materiálu

Plemenné prasničky pro tuzemský trh

Plemeno	Celkem kusů	z toho podle kvality (So CPH)					
		méně než -1,5	-1,5 až -0,5	-0,4 až 0,5	0,6 až 1,5	více než 1,5	
České bílé ušlechtilé	2413	55	216	869	1024	249	
Česká landrace	581	9	99	204	185	84	
Duroc	56	0	11	21	14	10	
Bílé otcovské	127	17	21	34	35	20	
Pietrain	113	2	11	25	48	27	

Plemenní kanmečci pro tuzemský trh

Plemeno	Celkem kusů	z toho podle kvality (So CPH)					
		méně než -1,5	-1,5 až -0,5	-0,4 až 0,5	0,6 až 1,5	více než 1,5	
České bílé ušlechtilé	86	3	3	15	38	27	
Česká landrace	41	1	2	9	26	3	
Duroc	25	0	2	6	8	9	
Bílé otcovské	26	0	1	4	14	7	
Pietrain	45	0	2	15	19	9	
Hybridní kanci	57	5	5	21	22	4	

Seznam chovů

Seznam chovů šlechtitelské základny v roce 2020

*** chov ukončil šlechtění daného plemene v roce 2020

Chovatel	Chov/Farma	Okres	PRRS status
----------	------------	-------	-------------

Plemeno: České bílé ušlechtilé

Nukleové chovy:

CBS-Czech Breeding Services s.r.o.	Podolí	Olomouc	prostý
Horák Karel Ing.	Choťovice	Nymburk	
MAVELA a.s. Dynín	Bzí	České Budějovice	
ZEA Rychnovsko a.s.	Dlouhá Ves	Rychnov n. Kněžnou	prostý
Zemědělské družstvo Nížkov	Nížkov	Žďár n. Sázavou	prostý

Rezervní chovy:

AG - Horní Rybníky s.r.o.	Horní Rybníky	Náchod	prostý
AGRA Březnice a.s.	Březnice u Bechyně	Tábor	
AGRO - Měřín, a.s.	Měřín	Žďár n. Sázavou	
ASTUR Straškov, a.s.	Bříza	Litoměřice	
CBS-Czech Breeding Services s.r.o.	Žirovnice Pelhřimov	Pelhřimov	prostý
FARMA ORYX spol. s r.o.	Služovice	Opava	prostý
Poolšaví, a.s.	Nový Dvůr	Uherské Hradiště	prostý
Selma, a.s.	Zhoř	Jihlava	
SELVEM, s.r.o.	Hrušky	Břeclav	
Svornost Těmice, a.s.	Žeravice	Hodonín	prostý
ZEMĚDĚLSKÁ SPOLEČNOST KLM,s.r.o.	Kurovice	Kroměříž	prostý

Plemeno: Česká landrase

Nukleové chovy:

AGRO - Měřín, a.s.	Měřín	Žďár n. Sázavou	
CBS-Czech Breeding Services s.r.o.	Podolí	Olomouc	prostý
Janeček Miloslav Ing.	Velehrádek	Trutnov	
VOD Jetřichovec, družstvo	Jetřichovec	Pelhřimov	

Rezervní chovy:

CBS-Czech Breeding Services s.r.o.	Žirovnice	Pelhřimov	prostý
FARMA ORYX spol. s r.o.	Služovice	Opava	prostý
CHOVSERVIS a.s.	Radostov	Hradec Králové	prostý
Poolšaví, a.s.	Nový Dvůr	Uherské Hradiště	prostý
TERRA KAPLÍŘ spol. s r.o.	Sulejovice	Litoměřice	prostý

Plemeno: Duroc**Nukleové chovy:**

CBS-Czech Breeding Services s.r.o.	Podolí	Olomouc	prostý
------------------------------------	--------	---------	--------

Rezervní chovy:

Družstvo vlastníků Nývltov ASTUR Straškov a.s. ZEA RYCHNOVSKO a.s.	Záhornice Bříza Javornice	Nymburk Litoměřice Rychnov n. Kněžnou	prostý
--	---------------------------------	---	--------

Plemeno: Bílé otcovské**Nukleové chovy:**

Zemědělské družstvo Rosice u Chrasti	Zájezdec	Chrudim	kontrol.
--------------------------------------	----------	---------	----------

Rezervní chovy:

CBS - Czech Breeding Services s.r.o. Družstvo AGRA Březnice Svornost Těmice, a.s.	Podolí Březnice Žeravice	Olomouc Tábor Hodonín	prostý prostý
---	--------------------------------	-----------------------------	------------------

Plemeno: Pietrain**Nukleové chovy:**

FARMA ORYX spol. s r.o.	Služovice	Opava	prostý
-------------------------	-----------	-------	--------

Rezervní chovy:

CBS-Czech Breeding Services s.r.o. Kralovická zemědělská a.s. Svornost Těmice, a.s. TERRA KAPLÍŘ spol. s r.o.	Podolí Výrov Žeravice Sulejovice	Olomouc Plzeň - sever Hodonín Litoměřice	prostý prostý prostý prostý
--	---	---	--------------------------------------

Plemeno: Přeštické černostrakaté (genová rezerva)**Nukleové chovy:**

CHOVSERVIS a.s. Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i. Zemědělské družstvo Mladotice	Radostov Kostelec nad Orlicí Mladotice	Hradec Králové Rychnov n. Kněžnou Plzeň - sever	prostý prostý prostý
---	--	---	----------------------------

Rezervní chovy:

Bohm Roman	Lichnov	Nový Jičín
Farma Vlkov s.r.o	Vlkov	České Budějovice
Daniela Fialová	Martinice	Kroměříž
Hladký Martin	Brankovice	Vyškov
Karsit Agro, a.s.	Dubenec	Trutnov
Moresová Vanesa	Milotice	Hodonín
Pospíšilová Ludmila	Velká Bíteš	Žďár nad Sázavou
Sedlář Martin	Cvrčovice	Kroměříž
Selvem, s.r.o.	Hrušky	Břeclav
Sklenář Josef	Sasov	Jihlava
Šustek Petr	Výšovice	Vyškov
Swonia, a.s.	Petrovice	České Budějovice
Tlapák Pavel, Mgr.	Šebrov	Blansko
Vávra Ladislav	Čížkrajice	České Budějovice
Žihelský statek, a.s.	Černá Hora	Plzeň – sever

Seznam rozmnožovacích chovů v roce 2020

Okres	Farma	Adresa	Plemeno
Kraj:Středočeský			
Kladno	Michálek Petr	Běleč 87	CBU
Praha 10	VUŽV Uhříněves, v.v.i.	Netluky	CBU
Nymburk	Horák Karel, Ing.	Chotovice	CBU
Kraj:Jihočeský			
Tábor	Agra Březnice a.s.	Hodětín	CBU
Kraj:Ústecký			
Litoměřice	Astur Straškov a.s.	Bříza	CBU
Kraj:Královehradecký			
Náchod	AG Horní Rybníky, s.r.o.	Horní Rybníky	CBU
Kraj:Zlínský			
Zlín	Zemet s.r.o.Tečovice	Mysločovice	CBU
Uherský Hradiště	Poolšaví a.s.	Kunovice	CBU
Uherský Hradiště	Poolšaví a.s.	Kunovice	CL
Kraj:Vysočina			
Třebíč	ZD Police, Družstvo	Kostníky	CBU
Pelhřimov	ZD Lukavec	Lukavec	CL
Třebíč	ZD Hrotovice-Družst.	Hubert	CBU

Svaz chovatelů prasat, z.s.
Bavorská 856/14
155 00 Praha 5

© 2021